

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО**

Кафедра «Обладнання переробних і харчових виробництв
імені професора Ф.Ю. Ялпачика»

ПОГОДЖЕНО

Гарант ОПП «Галузеве
машинобудування»
проф. Кирило САМОЙЧУК

01 вересня 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри ОПХВ
проф. Кирило САМОЙЧУК

01 вересня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Технології педагогічних процесів»

для здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр»
зі спеціальності 133 «Галузеве машинобудування»
за ОПП Галузеве машинобудування
(на основі ОС «Бакалавр»)
механіко-технологічний факультет

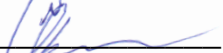
Робоча програма навчальної дисципліни «Технології педагогічних процесів» для здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр» зі спеціальності 133 «Галузеве машинобудування» механіко-технологічний факультет. Запоріжжя, ТДАТУ, 2023. 10 с.

Розробники: Самойчук К.О., д.т.н., професор
                              Тітова О.А., д.пед.н., професор

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри «Обладнання переробних і харчових виробництв імені професора Ф.Ю. Ялпачика»

Протокол № 1 від 21 серпня 2023 року

Завідувач кафедри ОПХВ

проф. Кирило САМОЙЧУК

21 серпня 2023 року

Схвалено методичною комісією механіко-технологічного факультету зі спеціальності 133 «Галузеве машинобудування»

Протокол № 1 від 31 серпня 2023 року

Голова доц. Олена ДЕРЕЗА

31 серпня 2023 року

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<u>денна форма навчання</u> (денна або заочна)	
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <u>13 «Механічна інженерія»</u> (шифр та назва)	<u>обов'язкова</u> (обов'язкова або вибіркова)	
Загальна кількість годин – 120	Спеціальність <u>133 «Галузеве машинобудування»</u> (шифр та назва)	Курс	Семестр
Змістових модулів – 2		M1	1-й
Тижневе навантаження: аудиторних занять – 2 год. самостійна робота студента – 10 год.	Ступінь вищої освіти <u>«Магістр»</u>	Вид занять	Кількість годин
		Лекції	10 год.
		Лабораторні заняття	-
		Практичні заняття	10 год.
		Семінарські заняття	-
		Самостійна робота	100 год.
		Форма контролю: <u>диференційований залік</u> (екзамен або диференційований залік)	

2 МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передмова

Освітньою програмою Галузеве машинобудування передбачається розвиток у випускників ОС «Магістр» здатності навчатися та оволодівати сучасними знаннями, працювати самостійно та у складі команди, що потребує набуття педагогічних компетентностей. Крім того, випускники, які планують свою професійну діяльність у закладі освіти потребуватимуть розуміння педагогічних категорій, опанування сучасними технологіями, методами і прийомами викладання, підходами до аналізу освітніх стандартів, розроблення навчальних курсів, навичок педагогічної взаємодії тощо.

Метою навчальної дисципліни «Технології педагогічних процесів» є набуття, узагальнення та поглиблення знань з основ освітнього процесу в закладі вищої освіти, сучасних педагогічних технологій, формування умінь подавати навчальну інформацію, оцінювати ступінь засвоєння та навичок педагогічної взаємодії.

Завданнями дисципліни є:

- ознайомлення з сучасними педагогічними технологіями;
- розвиток умінь проектувати зміст навчання; підбирати ефективні форми і методи навчання та оцінювання навчальних результатів здобувачів освіти;
- формування уявлень про перспективні напрями розвитку професійної освіти та необхідні професійні знання і навички.

Об'єктом навчальної дисципліни є процес професійної підготовки фахівців інженерної галузі.

Предметом навчальної дисципліни є теоретичні та практичні засади організації навчального процесу з професійної підготовки фахівців інженерної галузі.

Результати навчання (з урахуванням soft skills)

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми галузевого машинобудування, що передбачають дослідження та/або здійснення інновацій та характеризуються невизначеністю умов та вимог.

Загальні компетентності

ЗК2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК9. Здатність працювати в команді.

Спеціальні (фахові) компетентності

ФК3. Здатність створювати нові техніку і технології в галузі механічної інженерії.

ФК4. Усвідомлення перспективних завдань сучасного виробництва, спрямованих на задоволення потреб споживачів, володіння тенденціями інноваційного розвитку технологій галузі.

ФК5. Здатність розробляти і реалізовувати плани й проекти у сфері галузевого машинобудування та дотичних видів діяльності, здійснювати відповідну підприємницьку діяльність.

Програмні результати навчання:

РНЗ. Знати і розуміти процеси галузевого машинобудування, мати навички їх практичного використання.

Soft skills:

- **комунікативні навички:** професійне усне та письмове спілкування (зокрема із застосуванням інформаційних технологій); презентування ідеї, ведення діалогу і дискусії, аргументоване доведення власної позиції, ефективна комунікація в команді.

- **публічного виступ:** підготовка та проведення презентацій, нарад, зокрема у форматі відео-конференції та змішаному форматі.

- **тайм-менеджмент:** управління власним часом та часом виконання проєктів.

- **гнучкість і адаптивність:** здатність швидко оцінювати ситуацію та обирати найефективнішу тактику, уміння уникати конфліктні ситуації.

- **якості системного лідера:** уміння приймати рішення, брати на себе відповідальність, ризикувати, навчати і мотивувати членів команди, бути прикладом, визнавати помилки, оцінювати результати інших, заохочувати.

- **особисті якості:** творчість, критичне мислення, доброчесність, визнання особливостей інших.

Міждисциплінарні зв'язки з урахуванням структурно-логічної схеми ОПП «Галузеве машинобудування». Курс «Технології педагогічних процесів» пов'язаний з циклом дисциплінами професійної підготовки магістра «Проектування технологічних систем» та «Інноваційні технології та обладнання галузі», ґрунтується на раніше отриманих студентами знаннях та практичних навичках інноваційної професійної діяльності.

3 ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. «Теоретичні основи педагогіки»

Тема 1. Навчальний процес: загальні положення, нормативно-правова база організації навчального процесу, його закономірності та принципи [5-19; 11; 12; 15; 18; 20]

Історія становлення та розвитку педагогічних знань. Педагогіка: об'єкт, предмет, задачі, функції, методи, основні категорії. Нормативно-правова база організації навчального процесу. Навчання як процес управління пізнавальними діями студента.

Тема 2. Поняття про педагогічні технології. Їх сутність, загальна класифікація, фактори впливу на вибір педагогічних технологій [1; 5; 10; 17]

Сутність та класифікація педагогічних технологій. Фактори, що впливають на обґрунтування вибору педагогічних технологій. Поняття навчальної інформації та її особливості. Принципи розробки оптимальної структури навчальної інформації.

Тема 3. Методи організації навчального процесу у вищій школі [4; 13; 18; 19]

Поняття про методи навчання. Класифікація методів навчання. Характеристика основних методів навчання у вищій аграрній школі. Вибір методів навчання.

Змістовий модуль 2. «Методи і форми організації навчального процесу у вищій школі»

Тема 4. Форми організації навчання у закладах вищої аграрної освіти. Лекція [3; 4; 14; 18; 20]

Поняття про форми організації навчання. Усталені та інноваційні форми організації навчального процесу. Методичні особливості підготовки та проведення лекції. Проблемна лекція.

Тема 5. Практичне, лабораторне семінарське заняття, практика студентів, як форми організації навчання у вищій школі [2; 19; 20]

Організація, структура і методика проведення практичних, лабораторних та семінарських занять. Навчальна ділова гра. Імітаційні вправи та заняття з аналізу виробничих ситуацій. Технологія тестового контролю успішності навчання.

4 СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				балів
			годин				
			лк	лаб.	сем. (пр.)	СРС	
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи педагогіки							
1	Лекція 1	Навчальний процес. Загальні положення. Нормативно-правова база. Закономірності та принципи	2	-	-	-	-
	Самостійна робота 1	Призначення навчання та виховання	-	-	-	8	4
2	Практичне заняття 1	Педагогічна система вищої освіти	-	-	2	-	10
	Самостійна робота 2	Організація навчального процесу у вищій школі	-	-	-	8	4
3	Лекція 2	Поняття про педагогічні технології. Їх сутність, загальна класифікація. Інноваційні педагогічні технології	2	-	-	-	-
	Самостійна робота 3	Структура навчального процесу	-	-	-	8	4
4	Практичне заняття 2	Методи навчання. Вибір методів навчання	-	-	2	-	10
	Самостійна робота 4	Потреба в застосуванні різноманітних педагогічних технологій	-	-	-	8	4
5	Лекція 3	Методи організації навчального процесу у вищій школі	2	-	-	-	-
	Самостійна робота 5	Методи навчання дорослих	-	-	-	8	4
6-7	Самостійна робота	Підготовка до ПМК1	-	-	-	10	-
	ПМК 1	Підсумковий контроль за змістовий модуль 1	-	-	-	-	10

<i>Всього за змістовий модуль 1 – 60 год.</i>			6	-	4	50	50
Змістовий модуль 2. Методи і форми організації навчального процесу у вищій школі							
8	Практичне заняття 3	Лекція як одна з основних форм організації навчального процесу у вищій школі	-	-	2	-	10
	Самостійна робота 6	Інформаційний простір сучасного світу	-	-	-	8	2
9	Лекція 4	Форми організації навчання у закладах вищої аграрної освіти	2	-	-	-	-
	Самостійна робота 7	Поняття методу і методики	-	-	-	8	2
10	Практичне заняття 4	Лабораторні і практичні заняття як форми організації навчання у вищій аграрній школі	-	-	2	-	10
	Самостійна робота 8	Види і форми лекційних занять	-	-	-	8	2
11	Лекція 5	Практичне, лабораторне семінарське заняття	2	-	-	-	-
	Самостійна робота 9	Особливості застосування лабораторно-практичних занять	-	-	-	8	2
12	Практичне заняття 5	Організація та контроль якості навчальних занять	-	-	2	-	10
	Самостійна робота 10	Інтерактивні методи навчання	-	-	-	8	2
13-14	Самостійна робота	Підготовка до ПМК2	-	-	-	10	2
	ПМК 2	Підсумковий контроль за змістовий модуль 2	-	-	-	-	10
<i>Всього за змістовий модуль 2 – 60 год.</i>			4	-	6	50	50
<i>Всього з навчальної дисципліни – 120 год.</i>			10	-	10	100	100

5 ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ №1

1. Поняття «наука».
2. Педагогіка як наука.
3. Предмет педагогіки.
4. Об'єкт педагогіки.
5. Задачі педагогіки.
6. Функції педагогіки.
7. Система педагогічних наук.
8. Визначення поняття «навчання».
9. Визначення поняття «освіта».
10. Визначення поняття «навчальний процес».
11. Чим визначається зміст освіти.
12. Складові змісту освіти.
13. Нормативна та вибіркова частини навчального плану.

14. Нормативні документами, які визначають зміст, порядок і якість підготовки фахівців.
15. Принципи навчання у закладі вищої освіти (ЗВО).
16. Поняття «закон» процесу навчання.
17. Поняття «закономірність» процесу навчання.
18. Сучасні системи навчання у ЗВО?
19. Поняття «педагогічна технологія».
20. Процесуальні характеристики педагогічних технологій.
21. Програмно-методичне забезпечення педагогічних технологій.
22. Поняття «педагогічна інновація».

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ №2

1. Поняття «метод навчання».
2. Класифікація методів навчання.
3. Функції методів навчання.
4. Сутність методу розповіді.
5. Сутність методу бесіди.
6. Сутність методу навчальної дискусії.
7. Сутність методу лекції.
8. Сутність наочного методу.
9. Сутність лабораторного методу.
10. Сутність практичного методу.
11. Сутність методу програмованого навчання.
12. Особливості пізнавальних ігор.
13. Вибір оптимальних методів навчання.
14. Характеристика форм організації навчального процесу.
15. Призначення лекції.
16. Класифікація типів лекції.
17. Основні властивості лекції.
18. Послідовність підготовки до лекції.
19. Лабораторна робота: завдання, структура лабораторного заняття.
20. Методи, які використовуються при проведенні лабораторного заняття.
Вимоги до проведення лабораторних робіт.
21. Практичне заняття: мета, структура, умови організації практичного заняття.
22. Технологія тестового контролю успішності навчання.

6 МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання, які використовуються в процесі проведення лекційних та практичних занять з навчальної дисципліни «Технології педагогічних процесів»: інтерактивні лекції, проблемний, бесіда, інструктування, пояснення, класифікації, порівняння та зіставлення, аналіз (історій та ситуацій), аналіз професійних ситуацій, дискусії, «mindmaps», евристичні (мозкового штурму, аналогії, метод незакінчених речень, метод ключових слів, рольова гра, «Навчаю і вчуся»), метод кейсів, контекстне навчання, методи контролю (опитування, тестові завдання,

питання для самоконтролю), аналіз (своєї особистості: поточний статус, цілі, прагнення тощо; навичок та умінь, отриманих протягом опанування курсу: сутність, можливі сфери застосування за межами матеріалу курсу).

7 РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Джеджула О. М. Сучасні освітні технології у професійній підготовці фахівців аграрного профілю: колективна монографія. Вінниця: Нілан-ЛТД, 2015. 214 с.
2. Журавель В.Ф., Ільїн В.В., Кузнєцов В.О. та ін. Рекомендована практика конструювання тестів професійної компетенції випускників вищих навчальних закладів. К.: Аграрна освіта, 2000. 38 с.
3. Засоби навчання в аграрних вищих навчальних закладах: метод. посібник / П. Г. Лузан та ін. Київ: Аграрна освіта, 2005. 88 с.
4. Лузан П.Г. Методи і форми організації навчання у вищій аграрній школі: Навчальний посібник. К.:Аграрна освіта, 2003. 229 с.
5. Пальчевський С. С. Педагогіка: навч. посібник. Київ: Каравела, 2007. 576 с.
6. Освітньо-професійна програма «Галузеве машинобудування» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 133 «Галузеве машинобудування» галузі знань 13 «Механічна інженерія». Кваліфікація: «Магістр з галузевого машинобудування». Мелітополь: ТДАТУ, 2023. 18 с. URL: <http://www.tsatu.edu.ua/mtf/wp-content/uploads/sites/39/hm-k.samojchuk-1.pdf>
7. Освітньо-професійна програма «Комп'ютерний інжиніринг переробних і харчових виробництв» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 133 «Галузеве машинобудування» галузі знань 13 «Механічна інженерія». Кваліфікація: «Бакалавр з галузевого машинобудування». Мелітополь: ТДАТУ, 2023. 21 с. URL: <http://www.tsatu.edu.ua/mtf/wp-content/uploads/sites/39/kiphv-v.verholanceva.pdf>
8. Про освіту: Закон України від 5 вересня 2017 р. № 2145-VIII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
9. Про цілі сталого розвитку України на період до 2030 року: Указ Президента України від 30 вересня 2019 р. №722/2019. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019>
10. Сисоєва С. О. Інтерактивні технології навчання дорослих: навчально-методичний посібник. Київ: ЕКМО, 2011. 320 с.
11. Стандарт вищої освіти України другого (магістерського) другого (магістерського) рівня освіти, ступеня вищої освіти: бакалавр, галузі знань: 13 «Механічна інженерія: 133 «Галузеве машинобудування». URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2020/11/17/133-haluzeve-mashynobuduvannya-mahistr.pdf>
12. Стандарт вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня освіти, ступеня вищої освіти: бакалавр, галузі знань: 13 «Механічна інженерія:

133 «Галузеве машинобудування». URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/standarty/2020/06/17/133.Haluz.mashynobuduv.bakalavr-1.pdf>

13. Фіцула М. М. Педагогіка: навчальний посібник. Київ: Академія, 2000. 544 с.
14. Шматков Є. В. Методика професійного навчання: навчальний посібник. Харків: УПА, 2000. 111 с.

Допоміжна

15. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія. Київ: Либідь, 1998. 497 с.
16. Бендера І.М. Організація самостійної роботи студентів агроінженерних спеціальностей: монографія. Київ: Наукметодцентр аграрної освіти, 2007. 364 с.
17. Биков В. Ю. Моделі організаційних систем відкритої освіти = Models of the Education Organizational Systems: монографія. Київ: Атіка, 2009. 682 с.
18. Гончаренко С. У. Педагогічні закони, закономірності, принципи. Сучасне тлумачення. Рівне: Волинські береги, 2012. 192 с.
19. Кушнір Н. О., Валько Н. В., Осипова Н. В., Кузьмич Л. В. Відкриті освітні ресурси для організації навчання у контексті STEM-освіти. *Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету*. 2017. № 3. С. 247–255.
20. Педагогіка: Навчальний посібник / В.М. Галузьяк, М.І. Сметанський, В.І. Ша-хов. Вінниця: РВВ ВАТ «Віноблдрукарня», 2001. 200 с.
21. Щербак О. І. Професійно-педагогічна освіта: теорія і практика: монографія. Київ: Науковий світ, 2010. 279 с.

7 ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Освітній портал ТДАТУ <http://op.tsatu.edu.ua>
2. Наукова бібліотека ТДАТУ <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>
3. Сайт кафедри ОПХВ <http://www.tsatu.edu.ua/ophv/>
4. Інтернет-ресурси.